

WILLY HEEMSKERK-BURGGRAAF

A close-up, profile view of a woman's face, looking towards the right. Her eyes are closed, and she has a serene expression. The background is a soft-focus sunset or sunrise over a body of water, with a few birds in flight. The overall color palette is warm, dominated by yellows, oranges, and reds.

*Een mens
om lief
te hebben*

Roman

Willy Heemskerk-Burggraaf

Een mens
om lief te hebben

Tussen vreugde en verdriet - deel 3

Uitgeverij Zomer & Keuning

Verbaasd staarde Vivian van Amersvoorde naar de brief in haar handen. Voor de tweede maal gleden haar ogen langs de regels om er zeker van te zijn dat ze de inhoud goed begrepen had. Er was geen twijfel mogelijk. Het stond er, zwart op wit. Ze werd uitgenodigd voor een gesprek bij een van de grootste firma's op het gebied van de medische technologie met vestigingen over de hele wereld. 'Naar aanleiding van uw artikel in "Medical World" nodigen wij u uit ...' las Vivian nogmaals, terwijl haar gedachten zich razendsnel in haar hoofd verplaatsten. Haar scherpe geest overwoog de verschillende mogelijkheden. Waarom had men contact met haar gezocht? Wat kon de bedoeling daarvan zijn? Wilde men alleen met haar van gedachten wisselen over het artikel dat zij geschreven had of speelden wellicht nog andere factoren een rol?

Haar nieuwsgierigheid was gewekt. Stel dat er een vacature was en dat men haar een baan zou aanbieden, fantaseerde Vivian misschien wat al te voorbarig. Hm, constateerde ze droog en ietwat hautain, dan zouden ze toch met een behoorlijk aanbod voor de dag moeten komen. Tenslotte had zij bij het middelgrote bedrijf waar ze intussen zo'n vier jaar werkzaam was, een leidinggevende functie. Ze hield zich momenteel hoofdzakelijk bezig met onderzoek en werkte in dat verband nauw samen met de faculteit bewegingswetenschappen van de universiteit in Amsterdam. Daarnaast had haar bedrijf samen met een van de technische universiteiten na diverse proeven en experimenten een computermodel ontwikkeld dat de mate van belasting van armen en schouders registreerde bij mensen die op een rolstoel aangewezen waren na beschadiging van het ruggenmerg. Zodra de uitkomsten en resultaten bekend waren, kon er begonnen

worden met de ontwikkeling van een speciaal programma dat in eerste instantie in revalidatiecentra en fysiotherapiepraktijken zou moeten worden uitgevoerd. Vivian gaf leiding aan het project en was tevens de coördinator. Het was een interessant onderzoek, dat binnen afzienbare tijd zou worden afgerond.

Hier stokten haar gedachten. Onwillekeurig viel haar oog weer op de brief op haar bureau. Een beetje wrevelig haalde ze haar schouders op. Het irriteerde haar dat ze geen vat had op haar eigen gedachten. Ze gingen als het ware met haar op de loop. Tegelijkertijd waren ze een weerspiegeling van de wijze waarop zij over haar huidige functioneren dacht. Ongemerkt was er de laatste tijd iets van onrust in haar geslopen. Het leek erop dat zij niet meer genoeg voldoening vond in haar werk. Ze zou blij zijn wanneer het project afgelopen was. Ze had behoefte aan een nieuwe uitdaging. Misschien zelfs wel aan een andere baan. Ja, dat was het, constateerde ze plots met haar gebruikelijke kalmte. De brief die zij deze morgen had ontvangen, had ertoe bijgedragen dat de stukjes van de puzzel op de juiste plek waren gevallen. Wat eerst niet meer dan een vaag gevoel van onbehagen was geweest, had zij nu opeens concreet kunnen benoemen. Ze was gewoon toe aan verandering. Dat was alles. Ze had nieuwe impulsen nodig, een andere omgeving, andere mensen om zich heen. Vivian verwonderde zich erover dat ze niet eerder tot een dergelijke conclusie had kunnen komen. Het verontrustte haar. Was ze al zo afgestompt? Op hetzelfde ogenblik voelde ze hoe de adrenaline door haar lichaam joeg. Ze haalde diep adem en had het gevoel dat zij de hele wereld aankon. De brief had haar wakker geschud. Ze had hier met plezier gewerkt, maar de tijd was nu rijp voor iets anders. Vivian was er klaar voor een volgende stap te zetten. Waar die haar brengen zou? Ze wist het niet. De brief met de uitnodiging voor een gesprek zou haar wellicht de weg kunnen wijzen. En misschien ook niet. Maar als

ze niets zou ondernemen, zou ze het nooit te weten komen. Met een verwachtingsvolle blik en met een tintelend gevoel van opwinding greep Vivian naar de telefoon.

Aan het eind van de week – om precies te zijn op vrijdagmiddag om drie uur, met het weekend pal voor de deur – was Vivian uitgenodigd voor een oriënterend gesprek met het bekende researchbedrijf. Veel tijd om erover na te denken of zich erop voor te bereiden had Vivian niet gehad. Voorlopig had zij al haar aandacht nodig bij de dagelijkse gang van zaken in haar eigen vertrouwde werkomgeving. De belangstelling van een ander bedrijf – ook al was dat nog zo toonaangevend – had ze willens en wetens naar de achtergrond geschoven. De secretaresse met wie zij de afspraak had gemaakt, had weinig inhoudelijke mededelingen kunnen doen. Vivian had ook niet anders verwacht. Vaststond dat ze een ontmoeting zou hebben met de bedrijfsleider van de firma, de heer Klaas Janssen. Hollander kon het niet, had ze gniffelend bedacht bij het horen van die oerdegelijke naam en zonder dat zij het wilde drong zich het beeld aan haar op van een saaie vormelijke vijftiger. Stiekem hoopte ze dat ze de plank finaal had misgeslagen, wat betreft voorkomen en image van de heer Janssen. Over twee dagen zou ze het weten. En dat was dan ook de laatste gedachte die Vivian aan de hele zaak spendeerde.

Pas bij het aanbreken van de bewuste vrijdag stond Vivian zichzelf toe er opnieuw mee bezig te zijn. Overigens pas nadat ze iedereen klokslag twaalf uur een prettig weekend had toegewenst en lachend bevestigde dat ze een punt zette achter haar werkweek. Nou ja, dat was niet helemaal waar, moest ze zichzelf bekennen, het had meer iets weg van een komma. Tenslotte diende ze over een paar uur nog wat vragen te beantwoorden.

Althans daar ging ze vanuit. Vivian had haar hoge verwachtingen in de loop van de week wat bijgesteld. Het zou namelijk heel goed kunnen dat deze hele ontmoeting niet meer dan een kennismaking was en uitsluitend als zodanig opgevat moest worden. Misschien wilde men haar spreken over een eventuele lezing en vooraf overleggen over de inhoud daarvan. Toch vond Vivian dit denkbeeld niet bevredigend. Evenmin als het feit dat ze 'slechts' met de bedrijfsleider van doen zou hebben. Dit voedde haar veronderstelling dat het niet om een heel erg belangrijke kwestie ging. Anders zou toch op z'n minst de directeur acte de présence geven, of wellicht zelfs een vertegenwoordiger uit de Raad van Bestuur. Dus zó gewichtig was het allemaal niet, had Vivian voor zichzelf uitgemaakt. Aan een eventuele baan dacht ze zelfs niet meer. Haar nieuwsgierigheid was echter gebleven. In grote lijnen 'kende' ze het bedrijf. En om niet geheel onbeslagen ten ijs te komen had ze snel even de website bekeken. Tot haar verrassing had ze ontdekt dat de voorzitter van de Raad van Bestuur niemand minder dan professor Meijerink was. Professor Meijerink was haar niet onbekend. Ze kwamen elkaar regelmatig tegen op een congres of symposium. Verwonderd vroeg ze zich af of hij soms degene was geweest die het bedrijf op haar had geattendeerd. Hoewel er in de brief duidelijk werd verwezen naar haar artikel in 'Medical World', een niet onbelangrijk magazine op medisch gebied. Feit was dat haar naam steeds meer genoemd werd in vakkringen. Navenant kwamen er verzoeken binnen voor het houden van een lezing of het plaatsnemen in een forum of commissie. Het was het directe gevolg van een zorgvuldig uitgestippelde strategie, die haar vruchten begon af te werpen. Dit alles tot grote tevredenheid van Vivian en degenen die haar hierin adviseerden. Vivian was een vrouw met een missie. Ze wist precies wat ze wilde en wat haar capaciteiten waren. Ze was jong en

ambitieuze en ze beschikte over een onuitputtelijke energie. Ze deed niets liever dan veel en hard werken. Ze bezat het nodige doorzettingsvermogen en ze bleef van zelfvertrouwen. Daarenboven was ze intelligent en had ze – ondanks haar leeftijd – al heel wat ervaring opgedaan. Ook het gegeven dat zij voor het merendeel met mannen te maken had – althans in haar werk – vormde voor haar geen belemmering, maar was veeleer een drijfveer. Vivian was op weg naar de top. Ze ambieerde een topfunctie; ze had er doelbewust voor gekozen. Wie weet zou het komende gesprek haar een treetje hoger kunnen brengen op weg naar haar doel.

Bij belangrijke gebeurtenissen in haar leven viel Vivian altijd terug op de woorden die haar grootmoeder had gesproken toen zij, door de omstandigheden gedwongen, als een bang en eenzaam twaalfjarig meisje bij haar in huis was gekomen: ‘Kind, je moet in je leven maar zo veel mogelijk kennis zien te vergaren. Kennis kan niemand je afnemen.’

Vivian knikte ongemerkt toen ze die gevleugelde woorden in haar geest opriep. Ja, ze had het advies van haar grootmoeder opgevolgd. Ze had zo veel mogelijk kennis vergaard. Ze was er nóg mee bezig. Het hield nooit op. En niemand die het haar ooit zou kunnen afpakken zoals al dat andere wat ze was kwijtgeraakt. Maar daar wilde Vivian niet meer aan denken. Dat was voorbij. Ze wilde niet stilstaan bij het verleden. Ze wilde vooruitkijken in plaats van achterom. Ze wilde verder en elke kans die haar geboden werd zou ze met beide handen aangrijpen. Daarvan was Vivian heilig overtuigd.

Als kind al was Vivian een buitenbeentje geweest. Dat had ze altijd geweten. Ze had gevoeld dat ze anders was dan andere kinderen. Vivian had het nooit erg gevonden. Eigenlijk had ze

genoeg aan zichzelf en haar gedachten. Ze was een leergierig kind geweest en ook nieuwsgierig, in de goede zin van het woord. Ze wilde gewoon weten hoe de dingen in elkaar zaten en waarom iets was zoals het was. Ze was graag alleen, omdat ze dan heel diep kon nadenken over allerlei zaken zonder daarin gestoord te worden. Ze wilde ook alles kunnen begrijpen en vroeg net zo lang door totdat ze een bevredigend antwoord had gekregen. Ze was dol op lezen maar hield ook van het oplossen van raadsels. Samen met haar vader deed ze steeds moeilijker woord- en cijferpuzzels. Al op jonge leeftijd bleken haar doorzettingsvermogen en eerezucht. Ze gaf nooit op. Ze bleef doorgaan totdat ze iets onder de knie had en intussen had ze alweer behoefte aan een nieuwe uitdaging. In wezen was dit nog steeds het geval. In al die jaren was er in dat opzicht niet veel veranderd. Een feit was dat ze ouder en nog wijzer was geworden. Van een wat stil en teruggetrokken meisje was Vivian uitgegroeid tot een opvallende en zelfbewuste jonge vrouw. Vierendertig was ze nu. Ze had in de achter haar liggende jaren in een hoog tempo en met een tomeloze inzet gestudeerd. Vóór haar dertigste was Vivian in drie verschillende richtingen afgestudeerd. Zelf vond ze het niets bijzonders. Van het een was min of meer als logisch gevolg het ander gekomen. Ze was begonnen met sociale geneeskunde, gericht op onderzoek en preventie. In haar werk had ze nooit met patiënten te maken gehad. Ze miste die onderlinge communicatie ook niet. Het wetenschappelijke aspect trok haar meer aan. Als vanzelf was haar belangstelling daarna naar de medische technologie uitgegaan. Een van de artikelen waarmee zij de aandacht op zich had weten te vestigen handelde onder meer over het beheren en beheersen van medisch-technologische hulpmiddelen binnen de geneeskunde en de daarmee eventueel gepaard gaande gevaren voor zowel patiënt als medisch personeel. Alsof het nog niet genoeg was

geweest had Vivian zich omstreeks diezelfde tijd in de nucleaire geneeskunde verdiept, waarbij het accent tijdens haar studie op lasers en stralingen was komen te liggen.

Vivian had in betrekkelijk korte tijd heel veel kennis opgedaan. Kennis op verschillend terrein en toch – althans naar Vivians gevoel – sterk aan elkaar verwant. Het borrelde in haar en ze wilde niets liever dan haar verworvenheden toepassen in het dagelijkse leven. Door haar veelzijdigheid en kwalificaties was het niet moeilijk een passende baan te vinden. Praktijkervaring, in de vorm van diverse stages, had ze zowel in binnen- als buitenland opgedaan. Het had haar een heel voldaan gevoel gegeven toen zij bij haar huidige werkgever als hoofd van de belangrijkste afdeling aan de slag kon. Tegelijkertijd betreurde Vivian het dat haar grootmoeder dit niet meer mee had kunnen maken. Op zesenzeventigjarige leeftijd was mevrouw Durieux overleden, nadat ze negen jaar lang voor haar kleindochter had mogen zorgen. Vivian zat op dat moment in haar vierde studiejaar sociale geneeskunde en woonde toen al op kamers. Het was voor haar slechts een schrale troost geweest te weten dat de vrouw aan wie zij alles te danken had, in ieder geval nog een klein stukje van hun beider droom bewaarheid had zien worden. Door haar grootmoeders dood was Vivian meer dan ooit op zichzelf aangewezen. En meer dan ooit tevoren was zij met haar verleden bezig geweest. Met de tijd dat zij nog deel uitmaakte van een normaal gezin. Tot aan haar twaalfde jaar was dat voor Vivian de gewoonste zaak van de wereld geweest. Daarna was alles anders geworden. Evenals na het heengaan van haar grootmoeder. Vivian had zich vastgebeten in haar studie. Ze moest zo veel mogelijk kennis vergaren. Dat was de opdracht die haar grootmoeder haar had meegegeven. Kennis was nog het enige dat ertoe deed. Het was alles wat Vivian had in haar

leven. Ze was een eenling. Zelfs in hun gezin, met haar vader en moeder en haar twee jaar jongere zusje Violet, was Vivian een eenling geweest. Toen, en nu opnieuw.

Met een hoofd vol indrukken en antwoorden reed Vivian van Amersvoorde aan het eind van de middag naar huis. Het onderhoud met de heer Janssen had niet langer dan een uur geduurd en daarin was alles gezegd wat er in eerste instantie gezegd had moeten worden. In een paar zinnen had Klaas Janssen Vivian het doel van de ontmoeting uiteengezet alsmede de identiteit van het bedrijf omschreven. Kort en krachtig, in heldere bewoordingen had hij het een en ander verteld over de ophan- den zijnde veranderingen binnen het concern. Daarna was de bedrijfsleider – die overigens allerm minst een ‘houten Klaas’ was en al helemaal geen ‘vormelijke vijftiger’ – soepeltjes overge- stap van het zakelijke vlak naar het meer persoonlijke. Hij bleek uitstekend op de hoogte te zijn van haar loopbaan en ook de inhoud van haar publicaties was hem niet vreemd. Haar recente artikel had de aandacht van de directie getrokken, had Klaas Janssen uitgelegd. Het was zijn taak, had hij er openhartig aan toegevoegd, te peilen of er van haar kant interesse bestond voor een nadere kennismaking met het bedrijf en de mensen die het daar voor het zeggen hadden. Door die enkele opmerking had het gesprek een andere wending gekregen en Vivian was daar onmiddellijk in meegegaan. Het was in dit stadium van weerszijden te vroeg geweest om toezeggingen te doen. Op een wat officiële toon had de heer Janssen Vivian laten weten dat er opnieuw contact met haar zou worden gezocht. Er werd niet bij gezegd waarom of door wie en Vivian had er niet naar gevraagd. Ze was gewend tussen de regels door te lezen en het beeld dat zij gekregen had was duidelijk genoeg. Het bekende research- bedrijf had belangstelling voor haar. Maar ze gingen niet over

één nacht ijs. Ze gingen met beleid te werk. Vivian mocht dat wel. Haar ogen glinsterden. Ze was er zeker van dat er voor haar plaats was bij het concern. De vraag was alleen nog waar en op welke hoogte. Dat was nog niet helder, omdat het niet ter sprake was gekomen. Misschien zou die kwestie bij de volgende ontmoeting aan de orde komen. Ze zou nog wat geduld moeten oefenen. Maar dat was voor Vivian niet moeilijk. Geduld was een van de eigenschappen die haar kenmerkte en haar tot een uitstekend leidinggevende maakte.

Terwijl Vivian haar auto het privéterrein naar de garages op draaide, keek ze met een tevreden blik om zich heen en zuchtte voldaan. Er was weer wat leven in haar bestaan gekomen. Er wachtte haar wellicht een nieuwe uitdaging. Toen ze even later naar haar luxueuze appartement liep snoof ze automatisch de zeelucht op. De lucht die haar aan haar jeugd deed denken. Was de zee niet de reden geweest waarom ze teruggegaan was? De zee, waarmee ze een haat-liefdeverhouding had. Vivian stak de sleutel in het slot en liep meteen door naar de ruime woonkamer die uitkeek op het altijd in beweging zijnde water. Toen haar vier jaar geleden een baan werd aangeboden in de residentie had ze geen ogenblik gearzeld en zich met hooggespannen verwachtingen gevestigd in haar geboorteplaats. Hoe had ze zo naïef kunnen zijn, had ze zich al na een paar weken afgevraagd. Wat geweest was, was geweest. Dat kwam nooit meer terug. Wat ze had gezocht, had ze niet gevonden. Het enige wat overgebleven was, was haar werk. En daar had ze zich met haar hele ziel en zaligheid op gestort. Haar werk, het onderzoek, de wetenschap waren het belangrijkste in haar leven.

Peinzend staaarde Vivian naar buiten zonder ook maar iets te zien. Ze recapituleerde flarden van het gesprek. Ze hoopte

zomaar ineens dat men inderdaad van haar diensten gebruik zou willen maken. Ze wist dat ze heel wat te bieden had. Met een ruk draaide Vivian zich om en keerde de zee haar rug toe. Eén ding stond nu al onomstotelijk voor Vivian vast. Wat er ook zou gebeuren, baan of geen baan, ze bleef hier niet langer wonen. Het was genoeg geweest. Ze zou de zee verruilen voor het bos. Voor de tweede maal in haar leven, maar deze keer uit eigen vrije wil.

Het was alsof Vivian op een andere manier naar haar werk ging dan voorheen. Ze had het gevoel dat ze bezig was aan de laatste meters van een bepaald traject. Ze wist dat dit helemaal nergens op gebaseerd was. Uiteindelijk waren er alleen wat vage vermoedens dat een verandering van werkkring tot de mogelijkheden behoorde, maar ook niet meer dan dat.

Toch was Vivian zichzelf als het ware alweer een stapje voor. Terwijl ze met dezelfde inzet en even accuraat als tevoren haar werkzaamheden verrichtte, was ze in haar geest al een nieuwe fase ingegaan. Een week na haar gesprek met Klaas Janssen had ze een telefoontje gehad met het verzoek haar curriculum vitae te mailen, hetgeen ze diezelfde dag nog had gedaan. Dat was intussen ruim een week geleden maar tot op heden was er geen reactie op gekomen. Ze moest het maar rustig afwachten. Dat was echter het probleem. Want hoewel Vivian beseftte dat ze zeker met dit soort aangelegenheden geduld moest betrachten, ontbrak haar daarvoor de rust. Ze was juist onrustig. Nog niet eens zozeer vanwege de onzekerheid over het al dan niet veranderen van baan, maar meer nog vanwege het gebrek aan actie. Nu Vivian zich eenmaal voorgenomen had hier niet langer te blijven wonen, wilde ze daartoe zo snel mogelijk de nodige stappen ondernemen. Ze moest ervoor waken overhaast te handelen, zoals ze eerder had gedaan en – overmand door sentimentele gevoelens – een appartement aan zee had gekocht. Goed, dat had niet zo uitgekapt als ze verwacht had, maar het was in ieder geval dicht bij haar werk en het had haar een hoop file-ergernis bespaard. En dat was iets wat ze zo wilde houden. Daarmee was ze bij haar uitgangspunt teruggekeerd: ze moest

rustig afwachten en eventuele verhuisplannen uit haar hoofd zetten. Voorlopig had ze hier haar werk. Het was niet zo dat ze per se een andere werkkring ambieerde. Ze was alleen nieuwsgierig wat een ander bedrijf haar zou kunnen bieden. Een antwoord daarop had ze tot dusverre niet gekregen. Al met al zou dat nog wel even kunnen duren. Maar daarin vergiste Vivian zich. Want exact drie weken nadat men haar gebeld had, kwam er opnieuw een uitnodiging voor een gesprek. Deze keer in het bijzijn van onder meer de voorzitter van de Raad van Bestuur. Peinzend staarde Vivian naar de brief in haar handen, zoals zij dat enkele weken eerder ook had gedaan. Met dit verschil dat zij nu min of meer dacht te weten op welk niveau het komende gesprek zich zou afspelen, namelijk op het hoogste niveau. De aanwezigheid van professor Meijerink was daarvoor een indicatie.

In gedachten verzonken stopte Vivian het velletje papier terug in de envelop. Om een of andere reden had ze plotseling het gevoel dat haar leven weleens een heel andere wending zou kunnen nemen. Op wat voor manier wist zij niet. Dat deed er ook niet toe. Ze stond open voor nieuwe prikkels. Vivian verheugde zich op het komende gesprek en zag uit naar een hernieuwde ontmoeting met professor Meijerink, voor wie ze grote bewondering had. Tegelijkertijd was ze benieuwd naar het hoofd personeelszaken, drs. Benjamin Vis, die eveneens bij het onderhoud aanwezig zou zijn.

‘Vivian van Amersvoorde,’ herhaalde de heer Vis haar eigen woorden. ‘Vivi’ voor vrienden naar ik aanneem,’ voegde hij er met een amicaal lachje aan toe terwijl zijn donkere ogen zich in de hare boorden. Vivian wendde haar blik niet af en antwoordde op neutrale toon: ‘Nee, gewoon Vivian, zoals ik net al zei.’ Ze

keerde zich naar professor Meijerink en greep zijn uitgestoken hand. Wat volgde was van weerskanten een hartelijke begroeting, die Benjamin Vis even van zijn stuk scheen te brengen, constateerde Vivian met enig leedvermaak. Professor Meijerink had het kennelijk niet nodig geacht het afdelingshoofd te verwittigen van het feit dat zij geen onbekenden voor elkaar waren. Vivian kon de professor geen ongelijk geven en vroeg zich onderwijl af hoe het gesprek verder zou verlopen. Daar kwam ze snel genoeg achter. In eerste instantie was de heer Vis degene die het woord voerde. Het hoogste woord, zoals Vivian vaststelde. Ze moest hem echter nageven dat hij snel 'to the point' kwam. Kort en zakelijk legde hij uit waar het om ging. Met stijgende verbazing luisterde Vivian naar zijn uiteenzetting, terwijl haar ondertussen het gevoel bekwam dat ze door de wijze waarop de heer Vis zijn vragen op haar afvuurde, min of meer in een sollicitatiegesprek was beland. Dat kon toch onmogelijk de bedoeling zijn. Voor zover zij begrepen had was dit niet meer dan een vervolggesprek waarin het om inhoudelijke zaken zou gaan. Vanuit haar ooghoeken zag Vivian professor Meijerink rustig toeluisteren. Hij had zich nog niet in het gesprek gemengd maar dat zou ongetwijfeld gaan gebeuren, wist ze. Intussen beantwoordde ze geduldig alle vragen van de man tegenover haar. Terwijl ze dat deed, bedacht ze dat deze de antwoorden die ze gaf ook in haar cv had kunnen vinden. Tot diezelfde conclusie was de professor blijkbaar ook gekomen. Hij schraapte zijn keel, ging even iets verzitten en keek haar vriendelijk aan. 'Mevrouw Van Amersvoorde,' begon hij en draaide de rolstoel nog wat in haar richting. Het was volkomen duidelijk wie de leiding van het gesprek had genomen en het verbaasde Vivian dan ook niet dat de heer Vis zich moeiteloos bij de nieuwe situatie neerlegde. De rollen waren omgedraaid. Professor Meijerink stelde nu de vragen. Het was overigens

meer een gedachtewisseling tussen twee bevlogen wetenschappers, die zij beiden toch in eerste instantie waren. Het gesprek was van een zo hoog gehalte dat Vivian zich als een vis in het water voelde en het gelijktijdig betreurde dat zij nagenoeg geen mensen in haar omgeving kende met wie zij op een dergelijk niveau kon communiceren. Maar was dat niet in wezen haar levenlang al het geval? Haar vader was de enige persoon in haar leven geweest die haar in dat opzicht had begrepen. Die haar nooit had onderschat, haar niet als een kind behandelde, maar altijd weer haar geest had weten te prikkelen. Maar dat was op haar elfde jaar voorbij. Op het moment dat het echte ‘studeren’ nog moest beginnen. Haar oma had het ook begrepen, maar kon haar niet méér geven dan zij in zich had: liefde en geborgenheid. En goede raad. Natuurlijk was Vivian haar daar dankbaar voor geweest maar dat alles had haar verlangen naar de altijd verrassende gesprekken en spelletjes met haar vader niet kunnen wegnemen. Als jong meisje, wier jeugd zo abrupt was opgehouden, had Vivian er soms van gedroomd dat haar vader was teruggekomen als van een verre reis.

Tussen de herinneringen aan haar verleden door hoorde Vivian de sonore stem van professor Meijerink. ‘Ik zou eigenlijk nog graag met u van gedachten wisselen over uw jongste artikel, maar ik vrees dat we in dat geval in tijdnood zullen komen.’ Hij keek haar vragend aan. Ze knikte bevestigend. ‘Misschien op een later tijdstip,’ beloofde hij haar, maar meer nog zichzelf. Tijdens de vele bijeenkomsten waarop zij elkaar regelmatig troffen, was hij meer dan eens met haar in gesprek geraakt. Hij hield van haar opmerkingsgave en haar scherpe analyses, die hem ook tijdens dit gesprek weer waren opgevallen. ‘Nu zou ik ten slotte nog uw visie willen horen op “leiderschap” en de eigenschappen waarover een goed leider naar uw mening dient te beschikken,’

ging hij verder. Hij keek haar bijna geamuseerd aan en leunde afwachtend op zijn gemak achterover. ‘Voor de goede orde,’ vulde hij zichzelf ter verduidelijking aan, ‘dit is geen sollicitatiegesprek, voor het geval u daaraan soms was gaan twijfelen.’ Dat laatste klonk erg droog en Vivian herkende de manier van spreken van de professor wanneer hij met zijn woorden een volle zaal aan zich wist te binden. Ze voelde zich onmiddellijk in haar element en was blij dat ze – dankzij de professor – eindelijk tot de kern van de zaak waren gekomen. Letterlijk en figuurlijk in dit geval. Het ging om haar mening over essentiële zaken, maar het ging evenzeer om datgene waar het in het bedrijf om draaide en hoe zij daar eventueel in een leidinggevende rol in zou passen. Ze koos haar woorden weloverwogen. Kort en bondig schetste ze het beeld van een leider. Zonder dat zij zich daarvan bewust was herkende Mart Meijerink zichzelf daarin, maar wat nog belangrijker was: hij herkende háár in de eigenschappen die ze zojuist beschreven had. Zijn voor gevoel had hem niet bedrogen. Hoffelijk bedankte hij haar voor haar toelichting. Met een tevreden blik wendde hij zich naar de heer Vis. ‘Zijn er van uw kant nog verdere vragen?’ merkte hij voor de vorm op, maar hij verwachtte niet dat dit het geval zou zijn. Als het aan hem lag was het onderhoud beëindigd. Hij wist wat hij weten wilde.

Benjamin Vis dacht daar anders over. Ietwat geagiteerd tikte hij op Vivians cv en keek haar doordringend aan. ‘Ik lees hier dat u na uw studie een “sabbatical year” hebt genomen. Kunt u daar iets concreter over zijn?’

Vivian knikte. ‘Dat zou ik inderdaad kunnen maar ik zie er momenteel het nut eigenlijk niet van in.’

‘Hm, juist ja,’ reageerde de heer Vis. ‘Maar kunt u ons misschien vertellen wat u in dat jaar gedaan hebt?’ drong hij aan.

Vivian trok even haar wenkbrauwen op alvorens te antwoorden.

‘Ik ben in retraite gegaan. Ik heb een tijdje doorgebracht in rustoord “Zorg en Hoop”.’ Ze zweeg.

De heer Vis keek haar veelbetekenend aan, terwijl professor Meijerink op zijn beurt het hoofd personeelszaken met een onderzoekende blik opnam. ‘Is dat niet een psychiatrische instelling?’ ging Benjamin Vis onverstoorbaar verder. ‘U bent opgenomen geweest,’ concludeerde hij toen snel. Zijn stem klonk verbaasd en enigszins triomfantelijk.

Vivian keek de man tegenover haar rustig aan. ‘Ik ben daar een poosje te gast geweest,’ legde ze hem uit. ‘In dit stadium van ons gesprek is dat voorlopig alles wat ik daarover zeggen wil.’ Zwijgend nam hij haar op.

‘Vindt u niet ...’

Midden in zijn zin werd het afdelingshoofd onderbroken door professor Meijerink. Met een kort knikje wendde deze zich tot Vivian. ‘We zullen uw wens respecteren en het onderwerp laten rusten.’

‘Dank u,’ was alles wat Vivian zei. Het klonk niet blij of opgelucht. Het klonk kort en zakelijk. Zoals het klinken moest, bedacht Mart Meijerink. Benjamin Vis dacht er het zijne van.

In stilte was ook Mart Meijerink verbaasd geweest over het antwoord dat Vivian van Amersvoorde had gegeven aangaande haar sabbatical year. In tegenstelling tot de heer Vis had de professor echter niet zo snel een conclusie getrokken. Met zijn gebruikelijke nuchterheid had hij voor zichzelf vastgesteld dat het niet zo vreemd was een rustpauze in te lassen wanneer je – zoals in het geval van Vivian – in pakweg tien jaar tijd tot driemaal toe op verschillend terrein gepromoveerd was. Geen wonder dat je daarna aan wat rust toe was. Bovendien had Vivian zelf de term ‘psychiatrische inrichting’ niet in de mond genomen. Zij had het over een rustoord gehad. En zelfs als zou blij-

ken dat de heer Vis het met zijn omschrijving bij het rechte eind had, wilde Mart Meijerink daaraan geen verdere gevolgtrekkingen verbinden voordat hij daarover met Vivian zelf gesproken had. Hij respecteerde haar standpunt en daarmee was voor hem de kous af. Dat de heer Vis daarover met hem van mening verschilde leed geen twijfel. Dat had hij dan ook duidelijk laten merken. Onmiddellijk nadat Vivian van Amersvoorde was vertrokken, was het hoofd personeelszaken op de kwestie teruggekomen. Een eventueel verblijf in een dergelijke inrichting bleek voor Benjamin Vis een onoverkomelijk probleem, dat zo zwaar woog dat, indien hij het voor het zeggen zou hebben, mevrouw Van Amersvoorde niet langer in aanmerking kwam voor zo'n belangrijke functie binnen hun gerenommeerde bedrijf.

Nu professor Meijerink op weg was naar huis, moest hij onwillekeurig weer denken aan de argumenten die de doctorandus naar voren had gebracht om te onderstrepen dat het 'een te groot risico zou zijn met deze labiele vrouw in zee te gaan'. Mart Meijerink knikte ongemerkt en er verscheen een flauw glimlachje om zijn mond. Over vooroordelen gesproken ... Jammer dat mensen zo kortzichtig konden zijn en daardoor de wezenlijk belangrijke zaken niet meer zagen. Niet dat het hem verbaasde. Als je, zoals hij, bijna de pensioensgerechtigde leeftijd had bereikt en zowat een half leven gebruik had moeten maken van een rolstoel, had je de nodige ervaring opgedaan met – op z'n zachtst gezegd – ietwat eigenaardige reacties. Als je benen het niet meer deden bleek dat voor sommigen een reden te zijn om ook maar meteen aan je verstand te gaan twijfelen. Professor Meijerink glimlachte opnieuw. Deze keer was het een voldaan lachje. Tenslotte had hij die laatste veronderstelling overduidelijk naar het land der fabelen kunnen verwijzen.

Zelf had hij het volste vertrouwen in Vivian van Amersvoorde.

Hij was zich ervan bewust dat hij het voordeel en het voorrecht had gehad dat hij haar al meer dan eens had meegemaakt tijdens diverse bijeenkomsten, waar hij haar had kunnen observeren en waar hem haar persoonlijkheid en authenticiteit waren opgevallen. Er zou zonder twijfel een verklaring zijn voor haar tijdelijke verblijf in 'Zorg en Hoop'. Als de tijd er rijp voor was zou hij het onderwerp opnieuw ter sprake brengen. Voorlopig zag de voorzitter van de Raad van Bestuur geen enkele reden om erop terug te komen. Hij was zeker niet teleurgesteld in Vivian van Amersvoorde. Integendeel. Professor Meijerink dacht in haar de juiste persoon te hebben gevonden om de huidige directeur – die zich inmiddels vrijwillig had teruggetrokken – op te volgen. Vivian van Amersvoorde was een duizendpoot. En dat was exact waar het researchbedrijf behoefte aan had. Punt uit.

Terwijl Mart Meijerink zijn auto de inrit van zijn huis op draaide nam hij zich voor snel weer contact met haar te zoeken. Hij wilde haar nog een keer spreken maar zonder de aanwezigheid van de heer Vis. En om uiting te geven aan zijn tevredenheid over zijn besluit drukte hij hard op de claxon om zijn vrouw te laten weten dat hij thuis was. Wat hem betrof kon het weekend beginnen.

Annie Meijerink hoorde de bekende dreun op de claxon waarmee haar man gewoon was zijn thuiskomst aan te kondigen. Ze kon een glimlach niet onderdrukken. Het klonk deze keer wel erg uitbundig. Of juist vol ergernis, dat kon natuurlijk ook. Uit de klank was het niet op te maken; des te beter zou het af te lezen zijn van zijn gezicht, dat een open boek voor haar was. Zekende hem door en door, wat andersom eveneens het geval was. Natuurlijk was dat niet zo verwonderlijk. Bij leven en welzijn hoopten ze dit jaar hun zilveren bruiloft te vieren. Bijna vijfen-

twintig jaar deelden zij lief en leed met elkaar. Gelukkig meer 'lief' dan 'leed,' ging het in een flits door haar heen, alhoewel hun huwelijk een stormachtige fase had doorgemaakt toen na diverse onderzoeken en behandelingen – zelfs met gebruikmaking van de nieuwste technologie – duidelijk was geworden dat hun liefde voor elkaar niet met de geboorte van een kind zou kunnen worden bezegeld.

Mart had zich schuldig gevoeld, ook al was hij van het begin af aan duidelijk geweest tegenover haar wat betreft zijn beperkingen. Toen ze hem voor de eerste keer had ontmoet was hij achtendertig. Zelf was ze eenentwintig en student geneeskunde. Mart was toen juist ontslagen uit het revalidatiecentrum waar hij gewerkt had aan zijn terugkeer in de maatschappij. Dat was nodig geweest nadat een beschonken automobilist na een mislukte inhaalmanoeuvre frontaal op hem was gebotst, met voor hem fatale gevolgen. Een hoge dwarslaesie, wat in zijn geval inhield dat hij vanaf zijn borst verlamd was. Het was van beide kanten liefde op het eerste gezicht. Een jaar later trouwden ze, ondanks het verschil in leeftijd en leefomstandigheden. Ze hielden van elkaar en die liefde voor de ander had zich door de jaren heen steeds meer verdiept.

Met een blij gevoel liep Anniek haar man tegemoet en zag in één oogopslag de tevreden uitdrukking op diens gezicht. 'En, hoe was het? Was het een vruchtbaar gesprek?' vroeg ze belangstellend, terwijl ze toekeek hoe hij van plaats verwisselde en hem daarna een kus op de mond drukte. Hij knikte bevestigend, greep zijn benen vast, plaatste zijn voeten op de voetsteunen en antwoordde met een wedervraag: 'Had jij deze ochtend een vruchtbaar spreekuur?' Ze schoot in de lach om zijn woordkeuze. 'Laat 'ns kijken, een stuk of twaalf zwangere buiken, verschillend in omvang, dat zegt wel genoeg, dunkt me.' Hij grinnikte. Het was goed dat ze – ondanks hun gemis – elkaar haar-

fijn aanvoelden in dat opzicht en konden lachen om een dergelijke woordspeling. Mart Meijerink was er nog elke dag dankbaar voor dat zijn vrouw destijds de moed en de kracht had gehad om haar beroep als gynaecoloog weer op te pakken, ondanks de wetenschap dat zijzelf nooit moeder zou zijn. Ze was immers een geboren arts. Ze had zo veel te geven. Niet alleen aan hem, maar ook aan haar medemensen. Met veel kennis van zaken en ervaring, maar vooral met warmte en gevoel gaf zij leiding aan de maatschap, waarvan naast nog vier gynaecologen ook drie verloskundigen deel uitmaakten.

Mart Meijerink draaide zijn stoel de huiskamer in en meteen was het gedaan met zijn overpeinzingen. Daar zorgde Doerak wel voor. Uitgelaten en ietwat lomp sprong de Duitse herder tegen zijn baas aan. Hij jankte van blijdschap en likte Marts handen of zijn hondenleven ervan afhing. Anniek keek lachend toe hoe haar man het dier krachtig van zich af duwde, wat het startschot betekende voor een wild spel waarvan Doerak niet gauw genoeg kreeg. Hij bleef zijn baas hardnekkig uitnodigen het gevecht voort te zetten. Het ritueel eindigde steevast in de keuken, waar Mart de hond een bak vers water gaf en een bot, wat Doerak heel bezitterig meenam naar de kamer, waar hij er in zijn mand vol enthousiasme aan begon te kluiven. De rust was weergekeerd.

‘Wil je nog koffie?’ vroeg Anniek terwijl ze een blik op de Friese staartklok wierp. Hij schudde zijn hoofd. ‘Ik heb zo ongeveer de hele dag aan de koffie gezeten. Behalve dat heb ik, denk ik, iets te vieren,’ vulde hij zichzelf droog aan. ‘Laten we maar een wijntje nemen. Tenslotte is ons weekend al begonnen.’ Hij voegde de daad bij het woord en pakte het dienblad, dat hij op de armleuningen van de rolstoel plaatste. ‘Denk je dat ze de juiste persoon is voor die job?’ informeerde Anniek, terwijl Mart de glazen vulde. Hij glimlachte en werd meteen weer ernstig. ‘Als

het aan mij ligt hoeven we niet verder te zoeken, maar er zijn mensen die daar anders over denken, zoals het hoofd personeelszaken bijvoorbeeld. Cheers' en hij hief het glas. Automatisch deed Anniek hetzelfde. Ze namen een slok. Mientje, de poes, sprong op Marts schoot en vlijde zich tegen zijn borst. Haar kopje rustte gewoontegetrouw in zijn hals, daar waar hij haar voelen kon. Anniek zakte lekker onderuit. 'Hè, gezellig.' Haar man beaamde het. Doerak slaakte een diepe zucht. De tevredenheid straalde van hem af.

Datzelfde kon onmogelijk van drs. Benjamin Vis gezegd worden. Die was met een veel minder voldaan gevoel thuisgekomen. Eigenlijk was hij van het begin af aan niet erg enthousiast geweest over het feit dat men een vrouw wilde benaderen om leiding te geven aan zo'n groot en belangrijk concern als het hunne. Tot zijn spijt had hij niet genoeg overtuigende argumenten kunnen bedenken om de hele procedure alsnog tegen te houden. Met tegenzin had Benjamin Vis moeten toegeven dat mevrouw Van Amersvoorde aan het door hen opgestelde profiel voldeed en zelfs meer dan dat. Het was dan ook niet meer dan logisch dat zij werd uitgenodigd voor een gesprek. Benjamin Vis troostte zich met de wetenschap dat de ontmoeting een verkennend karakter zou hebben en niet meer dan dat. Toch was hijzelf degene geweest die er onbewust een veel grotere betekenis aan had gegeven, hetgeen zich had geuit in de vragen die hij had gesteld. Zonder dat hij dat had gewild, had de bijeenkomst daardoor een nogal officieel tintje gekregen. Maar waar hij nog het meest door was geschokt, was haar bekentenis dat zij een poosje had doorgebracht in een psychiatrische instelling. Dat hij haar woorden nogal vrij vertaalde en er een geheel eigen interpretatie aan gaf, kwam niet bij hem op. Tot overmaat van ramp leek professor Meijerink er nogal lichtjes overheen te

walsen en er vervolgens totaal geen aandacht aan te schenken. Begreep de professor niet dat ze op die manier van de regen in de drup zouden raken? De huidige directeur was niet capabel genoeg gebleken en had zich uiteindelijk na ettelijke gesprekken ziek gemeld. Maar wat kon je verwachten van iemand die kennelijk niet spoorde en nog een vrouw was bovendien? Benjamin Vis had zich steeds meer zitten opwinden en begreep niets meer van de situatie. Hij had altijd een hoge dunk gehad van professor Meijerink, die het ondanks zijn handicap vergeschopt had in het leven en hoog was geklommen op de maatschappelijke ladder. Maar nu twijfelde hij toch aan diens beoordelingsvermogen. Benjamin Vis wist niet wat hij doen moest om een ramp te voorkomen. Want dat een mogelijke aanstelling van Vivian van Amersvoorde desastreuze gevolgen zou hebben, daarvan was hij overtuigd. Hij zou er in ieder geval voor zorgen dat mevrouw Van Amersvoorde niet met unanieme stemmen gekozen werd. Als het mis ging zou men hem niets kunnen verwijten. Hij was tegen en hij bleef tegen; van welke kant je het ook bekeek. Het drong niet tot de brave doctorandus door dat hij alles slechts van één kant bekeek: de zijne. Eén ding was hem echter meer dan duidelijk. Hij had te weinig invloed en verkeerde evenmin in de positie om een eventuele benoeming tegen te gaan. Er zou voor hem niets anders op zitten dan lijdzaam toe te zien hoe het bedrijf de vernieling in werd geholpen. Maar hij had hen gewaarschuwd. Wie niet horen wilde, moest maar voelen. Hij voelde zich zwaar onderschat en miskend. En hij kon er met de beste wil van de wereld niet bij dat iemand als professor Meijerink, en ook trouwens de bedrijfsleider, Klaas Janssen, die als eerste een positief advies had uitgebracht, zich zo verschrikkelijk kon vergissen. Makkend en chagrijnig ging Benjamin Vis het weekend in.

Met gemengde gevoelens was Vivian naar huis gereden. Het was voor haar zonneklaar dat de conversatie tussen professor Meijerink en haarzelf heel prettig was verlopen. Jammer genoeg was het contact met de heer Vis niet bepaald van een leien dakje gegaan. Haar was overigens nog steeds niet duidelijk welke functie het betrof, hoewel men haar visie omtrent leidinggeven kennelijk van belang achtte. Uit de woorden van de professor had ze opgemaakt dat het om een kaderfunctie ging. Hij had er verder niet over uitgeweid en had het vrij algemeen gehouden. De heer Vis daarentegen had zich heel anders opgesteld. Vivian wist niet goed wat ze van de man moest denken. De wijze waarop hij haar had begroet had haar tegengestaan. Door haar naam te verhaspelen had hij haar wellicht willen intimideren, maar dat was hem niet gelukt. Misschien was het een soort tactiek van hem geweest, misschien ook niet. Haar antwoord was duidelijk geweest en dat was ze het hele gesprek – dat van zijn kant soms meer op een verhoor had geleken – gebleven. Ronduit onsympathiek was hij ten opzichte van haar geweest toen haar sabbatical year en de wijze waarop zij dat gedeeltelijk had doorgebracht, ter sprake waren gekomen. Hij had geen greintje begrip getoond en het was professor Meijerink geweest die ervoor gezorgd had dat de doctorandus niet op het onderwerp had kunnen doorgaan. In wezen zou het haar niet eens zo veel uitgemaakt hebben. Ze had niets te verbergen. Feit was dat dit treffen van weerskanten vrijblijvend was geweest, althans zo was haar van tevoren verteld. Er waren nog geen concrete zaken aan de orde gekomen en in deze fase had Vivian het nog niet nodig gevonden op gebeurtenissen uit het verleden in te gaan.

Nu ze tijdens de terugrit wat afstand van alles had kunnen nemen, ontdekte Vivian dat de insinuatie van Benjamin Vis haar behoorlijk aan het denken had gezet. Toen deze had geopperd dat ze ‘opgenomen’ was geweest, had ze even de snelle blik

van professor Meijerink op zich gevoeld waarmee hij haar kort opnam en aansluitend resoluut het onderhoud had beëindigd. Al met al was het laatste deel van het gesprek zeker niet bevredigend geweest. Voor geen van allen. Vivian had de neiging zo snel mogelijk contact te zoeken met de voorzitter van de Raad van Bestuur. Ze zou het verschrikkelijk spijtig vinden als er vanwege haar eigen onduidelijkheid over een bepaalde periode in haar leven onnodige misverstanden zouden ontstaan. Hoe Benjamin Vis over haar dacht interesseerde Vivian niet in het minst. Maar als de verstandhouding met de professor hierdoor zou vertroebelen zou ze dat heel erg vinden. Professor Meijerink had recht op een verklaring en die zou ze hem ook geven. Ze zou hem volledig op de hoogte brengen zonder ook maar iets achter te houden. Maar eerst wilde Vivian Peter van Opzeeland spreken, een van de psychiaters van 'Zorg en Hoop' en door de jaren heen haar steun en toeverlaat.

WILLY HEEMSKERK-BURGGRAAF

Een mens om lief te hebben

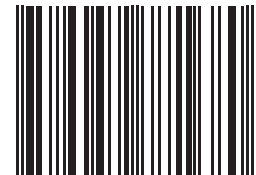
Vanaf haar twaalfde jaar, wordt Vivian van Amersvoorde door haar oma opgevoegd. Ze heeft de lijfspreuk van haar oma, 'kennis kan niemand je afnemen', centraal gesteld in haar leven. Maar Vivian heeft ook een zwakke plek: steeds wanneer ze een leuk man ontmoet en de contacten zich verdiepen, haakt ze af, want Vivian durft zich niet te binden. In haar dromen wordt ze steeds teruggevoerd naar de zee, waar haar jeugdherinneringen liggen. Goede en minder goede...
Durft Vivian de beslissing te nemen die haar leven ingrijpend zal veranderen?

Een heerlijke, emotionele familieroman van Willy Heemskerk-Burggraaf waarin 'bindingsangst' het thema is.

Zomer & Keuning

ISBN 978 90 5977 168 0 NUR 344

9 789059 771680 >